

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskas
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

SISTEMINIS NIKELIO ALERGIJOS SINDROMAS (SNAS): KAIP MITYBA IR MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMAS PADEDA VALDYTI SIMPTOMUS

Autorius. Juta Marija KVEDERAITĖ, IV kursas.

Vadovas. Dr. Edita GAVELIENĖ, VU MF Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika, VUL SK Hepatologijos, gastroenterologijos ir dietologijos centras.

Tikslas. Apžvelgti naujausią mokslinę literatūrą apie sisteminę nikelio alergijos sindromą (SNAS) ir įvertinti mitybos reikšmę simptomų valdymui.

Metodika. Mokslinės literatūros apžvalga atlikta naudojant *PubMed*, *ScienceDirect* ir *ClinicalKey* duomenų bazines. Atrinktos publikacijos, išspausdintos nuo 2014 iki 2024 metų, literatūros paieškai naudoti raktinių žodžių junginiai, tokie kaip: „systemic nickel allergy syndrome“, „nickel allergy“, „nickel hypersensitivity“, „low-nickel diet“ ir pan.

Literatūros apžvalga. Sisteminis nikelio alergijos sindromas (SNAS) yra lėtinė uždegiminė būklė, kuriai būdinga alerginio kontaktinio dermatito paūmėjimai, virškinamojo trakto disfunkcija bei kiti sisteminiai simptomai, atsirandantys dėl nikelio patekimo į organizmą. Nepaisant to, kad SNAS paplitimas pastaraisiais metais didėja, standartizuoto diagnostikos ir gydymo algoritmo iki šiol nėra. Mažai nikelio turinti dieta yra viena iš pagrindinių terapinių strategijų simptomų intensyvumo mažinimui, nes ji reikšmingai sumažina organizmo ekspoziciją nikelio jonams. Vis dėlto, tokia dieta reikalauja griežtų apribojimų, kadangi nikelio aptinkama daugelyje maisto produktų, o tai ženkliai apsunkina ilgalaikį dietos laikymąsi. Be to, ilgalaikė mažai nikelio turinti dieta gali sąlygoti tam tikrų mikro- ir makroelementų, ypač geležies, magnio, cinko, skaidulų bei kai kurių vitaminų (pvz., folio rūgšties), trūkumą. Tyrimai rodo, kad SNAS pacientams dažnai nustatoma žarnyno disbiozė, kuri gali sustiprinti uždegiminius procesus ir pabloginti simptomus. Derinant dietą su individualizuotu gydymu probiotikais, pacientų būklė reikšmingai pagerėja, atkurama eubiozė.

Išvados. Mitybos intervencijos, ypač mažai nikelio turinti dieta, gali prisidėti prie SNAS simptomų kontrolės ir pacientų gyvenimo kokybės gerinimo. Tačiau vis dar išlieka daug klausimų, susijusių su SNAS sergančių pacientų gydymu, trūksta standartizuotų, įrodymais pagrįstų rekomendacijų. Būtinai tolesni išsamūs tyrimai, orientuoti į perspektyvaus individualizuoto gydymo nustatymą, optimalius, įgyvendinamus dietinius režimus ir gilesnį SNAS patofiziologijos supratimą.

Raktažodžiai. Sisteminis nikelio alergijos sindromas; nikelio hiperjautrumas; metalo alergija; mažai nikelio turinti dieta.